

STUDENTEN WEEKBLAD

19e JAARGANG.

No. 27.

REDACTEUREN:

G. NAEFF, E. J. GRATAMA SZN., B. D. H. TELLEGEN,
MEJ. E. G. F. W. VAES, G. J. DE GLEE, W. H. MUNNICH.

FAST MEDEWERKER VOOR DE RUBRIEK MUZIEK: C. C. J. DE L'ESPINASSE.
ORGAAN VAN DE COMMISSIE VOOR STUDIEBELANGEN.

VRIJDAG

8 JUNI 1917.

DIT BLAD VERSCHIJNT DONDERDAGS, BEHALVE IN DE VACANTIËN. DE ABONNEMENTSPRIJS IS /4,—, BIJ VOORUITBETALING /3,50 PER JAAR. DE JAARGANG LOOPT VAN 1 OCTOBER TOT 30 SEPTEMBER. DE PRIJS DER ADVERTENTIËN IS 12½ CTS. PER REGEL.

TECHNISCHE BOEK-
HANDEL EN DRUKKERIJ
J. WALTMAN JR., DELFT

INZENDINGEN TE BEZORGEN VOOR
MAANDAGMIDDAG 4 UUR AAN HET
REDACTIE-ADRES: KOORNMARKT 62

Inhoud.

Delftsch Studenten-Corps.

Oproep aan de Corpsleden.

Bestuurssamenstelling Soc. Phoenix.

" " „Apollo”.

Iets uit de geschiedenis van het D. S. C.

Weekverslag.

Vereenigingsleven.

Leeghwater.

Uit de Buitenwereld.

Volks-Universiteit te 's-Gravenhage.

Technische Hoogeschool.

Lezing van Kapitein Rhemrev.

Uitslag Prop. Examen.

Aanmelding Prop. Examen.

Mededeelingen.

Correspondentie.

Ontvangen boekwerken.

DELFTSCH STUDENTENCORPS.

Oproep aan de Corpsleden.

Leden van het D. S. C., als gij daar straks na den afloop van de spanning der examens of na het beëindigen slechts van uw vlijtig studiejaar, in de groote vacantie u her- en derwaarts over de schoonste oorden van ons land gaat verspreiden, vergeet dan in uwe afscheiding niet, dat gij corpslid zijt en vergeet dan vooral niet, dat er aan het eind van 1917 een almanak zal verschijnen, die het zonder uw hulp niet mag en kan stellen. Laat hij een waardig kind van ons corps worden en niet als gevolg van onnadenkend nietsdoen en daarop volgend hard werken, het kind van de rekening. Schrijft in deze zomertijd schoone verzen en inhoudsvol proza, maakt de fijnste teekeningen, laat uw oog eens vallen op een geestig varium, maar ook zit eens een enkele maal in uwe eenzaamheid neer, om na te denken over uw afgelopen corpsjaar, laat u eens klaar worden, wat gij in het corpsleven toejuicht of waarin u teleurstelling bereid was en schrijft dan uw meening op zonder schroom, zeker als deze uwe misschien niet volmaakte stijl mocht betreffen, waar gij in dezen door den inhoud het voor- naamste al geeft en laat eens een verhaal spelen in ons studentenleven.

Corpsleden, toont door het insturen van uwe kostelijkste pennevruchten, welke ook, niet *buiten*, zonder belangstelling, maar *in* ons corps te willen leven.

DE ALMANAK-REDACTIE.

Societeit „Phoenix.”

Het Bestuur van de Societeit „Phoenix” heeft zich als volgt samengesteld:

E. A. L. Gevaerts,	President,
E. M. v. Berckel,	Seretaris.
A. A. Escher,	Thesaurier.
G. Naeff,	Bibliothecaris.
P. J. G. v. Diggelen,	Commissaris van het Consumabel.
W. Badon Ghijben,	Commissaris van den Inventaris.
F. J. Ebeling,	Vice-Secr. Archivaris.

Muziekgezelschap „Apollo”.

Het Bestuur van het Muziekgezelschap „Apollo” heeft zich als volgt samengesteld:

J. B. Dumont,	President.
J. H. F. Sollewijn Gelpke,	Secretaris.
J. H. Reiseger,	Thesaurier.
H. 't Hooft,	Bibliothecaris.
C. M. Kan,	Vice-Secretaris.

Iets uit de Geschiedenis van het D.S.C.

Wij nemen onderstaand fragment uit de corpsgeschiedenis van Verhellow, dat ongeveer de geheele vrije studie-kwestie van de jaren 1861 en '62 beschrijft, over, om de corpsleden met het oog op de komende vergadering op de hoogte te stellen van de rol, welke het corps in deze moeilijke tijden heeft gespeeld en het nut dat het toentertijde voor leden bleek te bezitten*), met het daarna volgende, van de verandering in de toestanden nadien.

Tot toelichting diene, dat het corps, tot het einde der Academie (1864) bestaande uit polytechnische studenten en toekomstige O.-I. ambtenaren, na de oprichting als voorwaarde voor erkenning door den toenmalige Directeur Simons, deze alle nieuwe wetsontwerpen eerst ter goedkeuring moest voorleggen, welke aan banden leggende bepaling tijdens diens bestuur weinig last veroorzaakte en na zijn aftreden uit de corpswet werd geschrapt, dat het corps met den daarna heerschende minder gemakkelijke Raad van Bestuur moeilijkheden kreeg (o.a. door het bespreken van de geheele reorganisatie der Academie door een der corpsleden) en dat van '58 af in de Almanakken geregeld een bespreking voorkomt van de fouten en noodige verbeteringen onderwijs en gebouwen betreffende, waarbij steeds op een vrijere wijze van studie werd aangedrongen. In den zomervacantie '59 werd onverwacht tot Directeur benoemd de oud-officier Keurenaer, die wel niet zonder reden het bestuur van den Raad zou moeten overnemen, van wie men ingrijpende krachtige hervormingen verwachtte. Volge hier Verhellow.

Was er dan zooveel te hervormen?

Het antwoord hierop moet helaas bevestigend zijn. Van het begin af had de Delftsche Akademie met geldzorgen te kampen gehad, wat ten gevolge had dat het doceerend personeel te klein was: niet voor de Indische afdeling, want daar de regeering jaarlijks een subsidie gaf voor de geslaagde Indische ambtenaren, zoo was wat geldmiddelen betreft dit deel der Akademie er het best aan toe. Geen wonder was het dan ook dat in 1848 reeds Minister de Kempenaer had voorgesteld de Akademie op te heffen, waarop toen trouwens, ook al door zijn aftreden als Minister, niet was ingegaan. In 1858 en 1859 schenen zich meer stemmen tegen de inrichting te hebben laten hooren en nu was het Keurenaer die moest beproeven of hij de instelling tot bloei kon brengen. Reeds spoedig bleek, dat hij het wilde beproeven met een nog meer schoolschen dwang in te voeren dan vroeger. Zoo werd het bijwonen der colleges verplichtend gesteld en werden van nu af driemaandelijksche rapporten omtrent vlijt gezonden aan ouders en voogden. Ja, meer nog; er hadden voortaan aan het einde van het jaar formeele overgangen plaats van het eene in het volgend studiejaar. Voeg hierbij presentielijsten op de colleges, en

*) Ten overvloede zij nog opgemerkt, dat het opnemen ervan geen propaganda inheeft voor het voorgestelde plan als zoodanig.

de bepaling (Januari 1861) dat de deuren der Akademie om tien minuten over negen zouden gesloten worden om te verhinderen dat men te laat kwam, en men zal toegeven dat de heer Keurenaer niet de man bleek die noodig was.

Deze sluiting der deuren had een voorval ten gevolge waarbij voor het eerst de Directeur met het Corps in conflict kwam. Toevallig toch was kort na dit sluitingsbesluit een college van ambtenaren eenige malen minder goed bezocht. De heer Keurenaer meende dat dit een demonstratie was tegen zijn maatregel en kwam nu op een der colleges den leerlingen op de meest grove wijze aanzeggen dat hen alle toegang tot de lessen zou worden ontzegd, totdat zij excuses hadden gemaakt wegens het smeden van zulk een complot. Op de Corpsvergadering van 14 Januari 1861, op verzoek van de ambtenaren, wien het voorval overkomen was, bijeen geroepen en welke terecht zoo belangrijk werd geacht dat ieder Corpslid uitdrukkelijk bij gedrukte circulaire werd opgeroepen, werd nu deze zaak besproken en den Senaat opgedragen den Directeur van het ongeijmde van zijn eisch te overtuigen. Voor de vergadering was de Senaat bij den heer Keurenaer ontboden, die om inlichting vroeg indien de Corpsleden grieven tegen hem hadden, en zoo werd op dezelfde vergadering de Senaat aangewezen om de bestaande grieven mede te deelen. In alle deele mocht het den Senaat gelukken, die toen reeds toonde opgewassen te zijn tegen de moeilijke kwesties die later zouden komen, om den heer Keurenaer te overtuigen. Van de eisch tot excuses maken werd afgezien, ja zelfs bood de Directeur den volgenden dag bij monde van een der docenten zijne verontschuldiging aan, en tevens vervielen ook kort daarna de andere bezwaren.*)

Niet lang zou de goede verstandhouding duren.

In Februari 1861 keerde Z. M. de Koning terug van Zijnen tocht naar de door den watersnood geteisterde zuidelijke provinciën, en daar deze terugtocht langs Delft ging, zoo wenschten velen Hem op het station hulde te brengen. In één dag moest alles in gereedheid gebracht worden, maar toch had de Senaat, want ook het Corps wilde niet achterblijven, nog gelegenheid den heer Keurenaer mede te deelen dat ook de studenten zich met hunne banieren zouden opstellen. Door het kortstondig oponthoud kon de door den burgemeester beloofde voorstelling van den Senaat aan den Koning niet doorgaan, in plaats waarvan den volgende dag een adres van hulde werd gezonden. Na de plechtigheid nu liet de Directeur den Senaat ontbieden, om zijn misnoegen te kennen te geven over een dusdanig zich opstellen zonder hem te voren officieel te kennen. Het was het begin van hetgeen eenige maanden later zoude plaats vinden.

In September 1861 toch verscheen het Koninklijk Besluit waarbij werd vastgesteld een nieuw reglement der Delftsche Akademie, en in dit reglement was den kweekelingen voortaan verboden optochten, serenades etc. te houden of vereenigen op te richten zonder voorafgaande goedkeuring van den Directeur der Akademie. Men ziet dat nog steeds schoolschen dwang werd gehuldigd, zooals ook nog kort te voren beproefd was in de stad Delft een gebouw te verkrijgen waarin zij die voor den Indischen dienst bestemd waren, verplicht zouden zijn te wonen. Gelukkig dat de raad der gemeente verstandig was en dit ontwerp van kaserne (het Indische Hôtel) door zijn antwoord tot de onmogelijkheden deed behooren.

Het reglement van 1861 deed in den lande een storm van verontwaardiging losbarsten en terecht. Niet alleen toch werd betoogd (Arnhemsche Courant van 4 October 1861), dat het onwettig was een dergelijk onderwijsvraagstuk bij Koninklijk Besluit te regelen, waar de Grondwet bepaald voorschreef dat de inrichting van het openbaar onderwijs bij de Wet werd geregeld, maar bovendien hield het een bepaling in die vele ouders tot de kosten van een jaar extra studie zou verplichten. Het besluit toch dat 28 September in de „Staatscourant” verscheen met de dagteekening van 7 September zou in werking treden met den aanvang van den cursus 1861—1862. Deze echter was reeds 9 September begonnen en zoo hadden alle leerlingen reeds collegegeld betaald, en nu bleek dat in het reglement hetwelk voor ingenieurs evenals vroeger den studietijd op vier jaar stelde, een overgangsbepaling was gemaakt waarbij zij die reeds bij het in werking treden van het besluit waren ingeschreven, alle hun studie met één jaar verlengd zagen. Terecht werd in verschillende dagbladen hier tegen opge-

*) Brief van Keurenaer aan den Senaat: „Gaarne wil ik in den Senaat van het Studenten-Corps het orgaan zien, dat mij billijke algemeene wenschen kenbaar maakt, maar ik vermeen mij verplicht, er uw aandacht op te vestigen, dat het voorzeker nimmer de roeping van den Senaat wezen kan, om zich partij te stellen in belangen die de regeling van het onderwijs betreffen, of om grieven te behandelen, welke meer eigenaardig van een afzonderlijk studiejaar of van jongelui individueel kunnen uitgaan”. (Gedenkschrift van de Kon. Acad. en de P.S.)

komen temeer daar nu de vroegere bepaling was vervallen, dat zij die voor waterstaat, mijnen etc. werden opgeleid het stellig vooruitzicht op een plaatsing bekwamen. Voor de Indische dienst was de gunstige bepaling gemaakt dat de studie met een jaar werd verminderd.

Op de vele vertoogen van ouders en voogden tegen de verlenging der studietijd werd door den Minister van Heemstra geantwoord door dit artikel van het besluit niet tot uitvoering te laten komen. Omtrent andere geopperde bezwaren werd voorloopig nog geen beslissing genomen en toch waren zij velen want ook de docenten hadden geprotesteerd tegen den dwang hen in het reglement opgelegd: één van hen, de hoogleeraar Storm Buijsing had deswege zelfs ontslag genomen.

Het Studentencorps ondervond in die dagen alle moeilijkheden in ruime mate, welke altijd moeten voorkomen indien men de vrijheid van een geheele categorie personen aan banden wil leggen. Zooals toch vermeld hield het reglement vele bepalingen in die dooend voor het Corpsleven moesten werken, o. a. de verplichte goedkeuring van Studentenvereeningen door den Directeur der Akademie. Reeds in September nu, voor het besluit was gepubliceerd had de heer Keurenaer reeds bericht dat hij zijne goedkeuring hechtte aan de statuten van het Corps, een verklaring die den meesten Corpsleden vrijwel duister en in elk geval overbodig voorkwam. Het Koninklijk Besluit bracht licht in de duisternis en daar men zich bedreigd zag in het hoogste wat men had, de vrijheid in het Corpsleven,*) zoo werd reeds 30 September een Corpsvergadering gehouden. Hierin werd besloten adressen te richten tot Z.M. den Koning, tot den beschermheer Prins Hendrik, en bij den Minister van Binnenlandsche Zaken eene audiëntie aan te vragen.**)

Tevens besloot men zich te houden aan een besluit reeds eenige dagen tevoren op een vergadering genomen onder den indruk van een gerucht, dat men zou worden uitgenoodigd een aanstaand Koninklijk Besluit te onderteekenen: men had toen gemeend reeds bij voorbaat zich te moeten verbinden zulk een Besluit niet te onderteekenen.

Den 4^{en} November; den dag nadat van Z. M. een antwoord op het adres was gezonden aan den Directeur der Akademie, maar welk antwoord nog niet aan de Corpsleden bekend was, die dus nog in de onzekerheid verkeerden wat te doen, ontbood de heer Keurenaer het vierde studiejaar ingenieurs om het reglement te teekenen, zooals bij een van de artikelen daarin was voorgeschreven: dit weigerde echter voorloopig bij monde van de heeren Estor, Evekink en Telders. Des avonds bleek op de Corpsvergadering dat Z. M. den Koning ongunstig had beschikt op het adres, maar toch handhaafde men het besluit tot weigering om het reglement te teekenen. De heer Keurenaer beproefde het nu op een andere wijze en liet de ambtenaren derde studiejaar komen, waarbij hij hen bij voortdurende weigering bedreigde met het niet voordragen voor ambtenaar. Evenwel hielden ook zij zich aan de eens gegeven belofte waarvan nog altijd het Corpsarchief een herinnering bewaart in de lijsten met de handteekeningen van bijna alle Corpsleden, waarin zij verklaren niet in onderhandeling te zullen treden over de onderteekening van het reglement zonder voorafgaande waarschuwing aan den Senaat. Deze bestond toen uit de navolgende heeren:

W. K. M. Vrolik, President,
J. Schaly, Secretaris-Penningm. Pres. A. S.,
J. M. Wap,
P. Merkus,
C. H. A. van der Wijck, Pres. O. I. A.,
C. M. Ketting Olivier en
J. W. Smislaert,

welke het in hen gestelde vertrouwen ten volle verdienden.***)

In November werd door hen opgemaakt een brochure met allerlei couranten-artikelen. waarin de zaak van het reglement beoordeeld werd, welke brochure met bijgaand adres dat in zeer waardigen toon gesteld was, aan de leden der Tweede Kamer werd toegezonden. In deze lijst waren tevens opgenomen een tweetal stukken die de Senaat gemeend had te moeten plaatsen in de „Nieuwe Rotterdamsche Courant”, als protest tegen de wijze waarop in het „Dagblad van Zuid-Holland en 's-Gravenhage” de leerlingen der Akademie van verzet waren beschuldigd.

*) En vrijheid van studie.

In een Corpsvergadering op 19 Sept. zeide de President: „Wij zijn hier niet gekomen ter aankweking van een principe van onwil, oppositie of afkeuring van al het goede. Neen! alleen ter aankweking van een principe van liberalismus, zonder losbandigheid, zonder oppositie.” (Gedenkschrift).

***) De Minister antwoordde niet met kweekelingen in onderhandeling te zullen treden. (Gedenkschrift).

****) Tot hun lof zullen wij verder niets zeggen, daar elke volgende handeling, uitgaande van den Senaat, een lofspraak is, wel spreker dan wij er zouden kunnen geven. (Almanak 1863).

Nogmaals in November kwam de Directeur terug op zijn wensch om het reglement te onderteekenen, gevolgd door een vernieuwde weigering. Eenigen tijd later kwam van den Beschermheer Prins Hendrik een ongunstig antwoord op het tot Hem gericht adres, en daar men meende dat deze niet in alle opzichten goed ingelicht scheen werd door den Senaat met grooten spoed een omstandig verhaal opgesteld, dat voor de Corpsleden gedrukt verkrijgbaar zou worden gesteld. Met grooten spoed maar toch nog niet spoedig genoeg want den 23^{en} November werden de studenten verrast door eene missive waarbij werd medegedeeld dat met ingang van 21 November de Academie voor den tijd van twee maanden gesloten zou worden.

Den zelfden dag werd een Corpsvergadering gehouden waarin een protest werd aangenomen dat door den Senaat was opgesteld en dat nu gedrukt verspreid werd. Hierin werd er o. a. op gewezen dat den studenten wel niet de oorzaak der sluiting werd medegedeeld maar dat den docenten als reden werd opgegeven „het gepleegd verzet der kweekelingen”: dat echter juist door de laatsten nog was gepoogd een oplossing van de bestaande moeilijkheden te vinden door voor te stellen een commissie van enquête te doen benoemen: dat de heer Keurenaer hiervan volkomen op de hoogte was geweest en dat dus de sluiting der Akademie alvorens de studenten iets van zich hadden kunnen doen hooren minstens vreemd was te noemen. Toch werd ook nu nog verzocht een enquête in te stellen.

Op dezelfde Corpsvergadering ontsloegen de leden elkaar van de belofte om te weigeren het reglement te onderteekenen. Men begreep dat door de sluiting der Akademie nu ook ouders en voogden te na bij de zaak betrokken waren dan om buiten hen om aan een besluit vast te houden dat wellicht niet met hunne inzichten strookte. Toch verklaarde men niets te zullen doen zonder den Senaat er van in kennis te stellen en werd bovendien dit college de meeste volmacht gegeven.

Een paar dagen later had in Stads Doelen te Delft een vergadering plaats van ouders en voogden waarin besloten werd tot Z. M. den Koning een adres te richten met verzoek de colleges weder te openen.

Veel studenten waren nu naar huis vertrokken, maar zij die gebleven waren, trachten door eigen studie het gemis aan colleges te vergoeden, en zoo ontstond op initiatief van de heeren J. P. Havelaar c. s. het dispuutgezelschap „Vrije Studie” waarin docenten zouden uitgenoodigd worden om lezingen te geven: hiervan had er één plaats, maar toen moest men de onderneming staken, daar in de dagbladen de docenten werden beschuldigd van heulen met „oproerige” studenten.

Den 9^{en} December 1861 werd een enquête-commissie benoemd, waarin zitting hadden twee leden van de 2e Kamer en een Oud-Minister van Binnenlandsche Zaken, en deze na verschillende belanghebbenden gehoord te hebben en o. a. ook den president van het Corps, bracht den 25^{en} December een verslag uit waarin de heer Keurenaer o. a. zijn gemis aan tact verweten werd en waarin werd geadviseerd de colleges weder te openen en het beruchte reglement van September in te trekken. Tevens werd voorgesteld een commissie te benoemen om het onderwijs aan de Academie te herzien. Het gevolg was, dat dien overeenkomstig werd besloten en den 21^{en} Januari 1862 de lessen weder hervat werden.

Nog evenwel was de storm niet geheel en al voorbij. In Maart 1862 werden de aanstaande ambtenaren bedreigd door intrekking van het besluit dat zij die een voldoende overgangsexamen tot het derde studiejaar hadden afgelegd, zouden worden voorgedragen tot kandidaat-ambtenaar voor den burgerlijken dienst. Ook hierbij dus weer denzelfden onrechtmatigheid van eerst de studenten te laten inschrijven en dan naderhand een besluit te nemen waarbij op hunne belangen totaal niet gelet werd. Op een afdeeliningsvergadering werd dan ook geprotesteerd: weer werden adressen verzonden aan Z. M. den Koning en aan den Beschermheer, welke laatste nog twee malen audiëntie verleende aan den president der afdeeling „O. I. A.”, den heer C. van der Wijck, en het slot was dat op 12 Maart 1862 het besluit buiten werking werd gesteld.

Zoo waren dan nu de dreigende gevaren gelukkig afgewend: zegevierend traden de leerlingen der academie uit den strijd voor den vrijheid van studie, en voor het recht op een vereenigingsleven dat niet afhankelijk was van welken autoriteit ook. Een warm woord van hulde aan alle studenten van 1861 in het algemeen maar aan den toenmaligen Senaat in het bijzonder mag dan ook hier niet achterwege blijven.

Hier laten wij volgen enkele bladzijden uit het gedenkschrift (1904) van de Koninklijke Academie en van de Polytechnische School, betreffende de veranderingen in de

verhoudingen van het D. S. C. en de laatstgenoemde onderwijsinstelling.

Naast elkaar staan P. S. en Corps, beide zich wijzigend naar gelang de tijden veranderen en zich aanpassend aan nieuwere denkbeelden.

Nu en dan kleine inmengingen, wanneer de Senaat de studiebelangen der leden behartigt. Tevens verschijnen ook nu nog geregeld in den Almanak beschouwingen over het onderwijs aan de P. S. gegeven, terwijl ook de lokaliteiten niet altijd de algeheele goedkeuring wegdragen.

*) „In het begin Februari 1887 richtten de heeren Tideman en Bosscha eenen brief aan den Senaat van het D. S. C., waarin zij de wenschelijkheid te kennen gaven van het bestaan eener commissie in het Corps, aan welke de zorg der Studiebelangen van de leden van het Corps, ingeschreven aan de P. S. zou zijn opgedragen.

„In April daarop volgende deed de heer Nierstrasz een voorstel tot wetsverandering, strekkende om zulk een commissie in ons Corps in het leven te roepen, hetwelk op de Corpsvergaderingen van 3, 5 en 6 Mei werd aangenomen.

„Door de aanneming van dit beginsel heeft het Corps ten eenenmale gebroken met een gewoonte, die dreigde afbreuk te doen aan de zoo noodige goede verstandhouding tusschen docenten en leerlingen.

„Als kort overzicht van de beweegredenen, die de vergadering hebben geleid tot deze verandering diene een gedeelte van de memorie van toelichting, die het wetsvoorstel vergezelde:

„„Ontegenzeggelijk kunnen de Docenten aan de P. S. geen waarde blijven hechten aan het collegeverslag, in zeer korten tijd opgemaakt door één persoon, die alléén de verantwoordelijkheid er van draagt. Al worden door den President der Almanak-Redactie de leden van het Corps geraadpleegd, toch kan hij, daar op hem alleen verantwoordelijkheid rust, zijn persoonlijke meening handhaven, of wordt door hem, daar geen stemming over het verslag plaats heeft, de meening eener minderheid daarin uitgedrukt. Aan de willekeur van één persoon, die bovendien niet de bevoegdheid heeft te oordeelen over het geheele onderwijs aan de P. S., is dus de redactie van dit, het belangrijkste gedeelte van den Almanak overgelaten. „„Daar het collegeverslag tot de allernoodzakelijkste opmerkingen bepaald wordt, bevat het noodzakelijk slechts aanmerkingen op het onderwijs der Docenten. De beknoptheid, waartoe het verslag moet bepaald worden, door den drukken werkring aan het Presidium der Almanak-Redactie verbonden, sluit een uitgebreide en degelijke behandeling van de wenschen der leerlingen uit.

„„Ondankbaar is het tegenover de Docenten, dat daarbij geen plaats gegund wordt aan de bespreking van de goede verbeteringen in den loop van het jaar bij het onderwijs in de colleges tot stand gebracht.

„„Bedenken we wel, dat ons orgaan in den handel algemeen verkrijgbaar is gesteld.

„„Onverkwikkelijk is het voor de Docenten telkenjare een verslagje te ontvangen, waarin de studenten op vrij scherpe wijze het onderwijs hunner Hoogleeraaren en Leeraren beoordeelen, zonder dat daarin door een degelijke uiteenzetting en door een grondige bespreking der algemeene meening, de wenschen der leerlingen duidelijk kenbaar worden gemaakt, opdat de Docenten daarin een aanwijzing zullen vinden, op welke wijze zij hun onderwijs het best voor hunne leerlingen kunnen inrichten.”

Van af dezen tijd zien wij nu telkenjare, dat een uitgebreid verslag der commissie zich niet altijd op een groote belangstelling der leden kon beroemen. Vele adressen ter verandering van onderwijs en gebouwen werden ingediend, veel trachtte men door mondelinge bespreking of schrijven te verkrijgen.

Belangrijk was het bestaan dezer commissie, omdat hiermee het Corps bewees de studiebelangen der leden voor te staan en het daardoor de officiële band was, die het D.S.C. aan de P. S. bond. Belangrijker nog zal het straks zijn als zij het Corps verlaat om de vertegenwoordiging van alle studeerenden te worden en het Corps dus van zijn rechten in dit opzicht afstand doet.

Den 27^{en} April 1899 werd het voorstel tot uittreden der Commissie in het S. W. ingeleid. Zijns inziens berustte het bestaan der Commissie op een onrechtvaardigen toestand, door welks opheffing het Corps in zuiverder verhoudingen zou geraken. Het geschiedkundig verleden van het Corps

*) Overgenomen uit Commissieverslag D. S. Alm. 1888.

wees er op, dat de behartiging der studie niet de idee geweest was, die aan het Corps tot grondslag had gelegen. Zeer terecht bestreed de heer J. F. B. van Hasselt deze meening in het Weekblad van 10 Mei: „de band tusschen P. S. en Corps heeft altijd bestaan; 10 jaar geleden is dus niets anders geschied, dan dat het opmaken van een der verslagen van het Corps aan eene aparte Commissie werd opgedragen”.

Verder wees de heer De Gelder op de weinige sympathie, die nu de Commissie en van den kant der studenten en van den kant der docenten te beurt viel, dit gaf ook de heer Van Hasselt toe, evenals dat de bestaande toestand onrechtvaardig was.

Waar geen het weet aan het buiten-zijn-bedoeling-gaan-van-het-Corps, zocht deze de misstand in het Corps zelve, daar niet een ieder er lid van kon worden. De Gelder drong aan op een commissie uit alle studeerenden; Van Hasselt wilde de Commissie voor het Corps behouden, daar door het uittreden „men het Corps losmaakte van de „P. S. en het daardoor het eerste zijn eenigste kenmerk, „zijn diepsten grond, zijn fundament ontnemt m. a. w. „zijne essentialia veranderde”.

Door den heer De Gelder was om advies gevraagd aan de verschillende docenten; bijna allen gingen geheel met het voorstel mee; alleen Prof. S. Hoogewerff wees op het bezwaar en het nadeel, dat er uit dezen maatregel voor het Corps kon voortvloeien.

De voorgestelde wetswijzigingen opgenomen in het Weekblad van 26 October, zouden den 31^{en} in de Corpsvergadering worden gebracht; in het S. W. van 19 October had de heer P. Bakker Schut een lans gebroken voor het genoemde voorstel en ging nog eens de twee mogelijke opvattingen na.

„De principieele kwestie komt daarop neer, welke idee „ten grondslag moet liggen aan het Corps.

„Ten eerste kan men zeggen: Er moet een band zijn „ouder de studenten aan de P. S., om hun gezamenlijke „belangen met 't oog op hun studie beter te kunnen be- „hartigen; van dit standpunt bezien is het Corps een „vakbond” . . .

„Maar men kan zich van 't Corps ook iets anders voor- „stellen. Gegeven eene groote hoeveelheid jonge menschen, „die in Delft komen om te studeeren en van denzelfden „leeftijd en dezelfde ontwikkeling zijn. Wat natuurlijker „dan dat zij zich aaneensluiten en daardoor trachten terug „te vinden, wat zij verloren door het verlaten van hun „thuis: gezelligheid, omgang met gelijk ontwikkelden, voor- „lichting van ouderen. . . .

„Alzoo zij stichten in de eerste plaats een Corps, een „band die allen samenbondt; zij voeren daarbij in, een „verplichte kennismaking: den groentijd, om de aaneen- „sluiting te bevorderen. Zij stichten een Societeit, waar zij „elkander ten allen tijde kunnen vinden; een bibliotheek, „studentenbladen en vereenigingen om zich op litterair en „sociaal zoowel als op lichamenlijk gebied, te ontwikkelen. „Maar 't uitgangspunt van dit alles blijft: het Corps.

„Van dit standpunt bezien heeft het Corps een hogere „en mooiere roeping en heeft met studie niets uit te staan.

„Ja, de aanleiding van het zijn in Delft is de studie, „natuurlijk, maar naast die studie staat het Corpsleven”.

De Corpsvergadering van 31 October bleek deze laatste meening te zijn toegedaan; met 94 stemmen voor, 34 tegen werd het voorstel De Gelder aangenomen. Tevens werd bekrachtigd een wetswijziging door den Senaat voorgesteld, die inhield, dat de Senaat ten allen tijde waakt tegen alles wat de vrijheid van studie of studiebelangen mocht bedreigen.

Maar de tijden zijn veranderen. Aan het verleden behooren de aanvallen op onze Corpsonafhankelijkheid, naast elkaar staan Corps en P. S., niet ingrijpend in elkaars belangen, zoodat zelfs met de wetswijzigingen der Corpswet in 1904 werd voorgesteld bovengenoemd artikel te doen vervallen. Op gronden voornamelijk van historische herinnering aan 1862 werd het doen vervallen afgekeurd, zoodat toch deze clause haar plaats in de Corpswet behield.

(In het slotwoord staat nog:) Wij zagen deze laatste periode het Corps ten opzichte van de P. S. eene andere plaats gaan innemen; de reden hiervan is zeker niet ver te zoeken: het Corps omvat niet meer alle studeerenden; met het grooter worden van het aantal ingeschrevenen en neemt het Corps in ledenaantal toe, maar ook het getal van hen, die er zich niet bij aansluiten; het Corps omvat zelfs niet meer de overgrootste meerderheid en door haar huidige inrichting ligt dit niet meer in de bedoeling. Hierdoor is onze corporatie in haar wezen veranderd, maar zeker heeft het Corps door de uittreding der Commissie tot Behartiging van Studiebelangen van een zijner eerste rechten afstand gedaan.

Te dikwijls echter wordt de positie van het D. S. C. ten opzichte van de P. S. verkeerd voorgesteld. Naast onze inrichting van onderwijs staan wij, maar trotsch op ons eerst geboorterecht, trotsch op ons verleden nemen wij er naast de eerste plaats in. . . .

Moge al deze bladzijden eenig nut hebben!

Weekverslag.

Wij zitten met ons drieën bij elkaar in het zonedrukkend redaktiekamertje, uwe corpsbroers, makend een weekverslag, wijl wij niet zijn „elk wat wils”, maar alleen corpsleden te zaam (is dit geen goede stijl '80). Kijk, er zijn berichten gekomen van de societeit, terwijl zelfs de goede T. H. ons in den steek liet. Een van ons zegt een verstandige opmerking, maakt het epistel open en leest voor.

Wisseling van het kroegbestuur, de heeren. „Hier zullen wij maar over zwijgen, nietwaar, mijnheer. . . .?” Dit blijkt ook het juiste, want men zie het lichte bosje van bescheidenheid. Verder: de voormalige kroegpraeses wierp bij het kegelen paal na, een goed gelukte Deutsche driesprong, evenwel zonder de kegels met de hand geraakt te hebben. Men zegt, dat als dit ten derde male gebeurd zal zijn, de vleugellamme vogel Phoenix in de voorzaal zijn vlerk weer zal opheffen. De omstanders kregen elk een sorbet framboise à la marasquino di zara. Een nieuwe collectie theelepeltjes is aangeschaft; bij een kleintje koffie zijn de glazen roerstaven dus overbodig geworden. „Jammer, jammer, dat wij nu niet meer de eer zullen hebben de twee snoezig kleine presidentslepeltjes te mogen gebruiken”. Zaterdagavond verschrikkelijk oude p. . . op de kroeg van een verschrikkelijk langgeleden studiejaar, door wie Frans moest bewonderd worden. Van den afgestorven thesaurier zijn uitgekomen „Ervaringen en Indrukken tijdens een Societeitsthesaurierschap” uitgegeven bij de Firma Nol & Co., volgens wensch en karakter van den overledene alleen à contant of tegen stricte maandelijksche afbetaling. En tenslotte is er gesignaleerd een echt oud kroegtype dat komend van het noorden de hoofdingang inging, zijn hoed ophing, niet op een veiliger plaats, maar in de ordinaire allemanskleedkamer en van het er achter gelegen lokaal inplaats van hetzelfde oord boven gebruik maakte (hetgeen wijst op groote verandering in de toestanden).

Ook nog een bulletin van het slagveld: de regimenten van de blijkbaar niet genoeg geoefende en overmoedige examinandi zijn geheel uiteengeslagen; bijna een derde vluchtte al in den aanvang van den slag, een ander grooter gedeelte sneuvelde; terwijl het overige nog in het ongewisse-krijgsgevang zucht. De tegenpartij, bestaande uit een uitmuntende keurbende had besloten tegen een zoo groote overmacht toch onwrikbaar te staan en heeft dan ook, naar ooggetuigen, een uitstekende strijdwijze te zien gegeven.

Maar wie denkt tegenwoordig niet aan grotere dingen?

VEREENIGINGSLEVEN.

Leeghwater.

Op de buitengewone vergadering van Donderdag 31 Mei l.l. is o. a. besloten tot het uitgeven van:

EEN TECHNISCH ZAKBOEKJE.

Dit boekje zal gegevens en tabellen bevatten, welke van groot nut kunnen zijn voor den werktuigkundigen student, en zodoende een onontbeerlijk hulpmiddel bij het teekenen en construeeren worden.

Mochten er nog leden zijn die bijzondere wenschen koesteren omtrent gegevens, tabellen of de samenstelling van het boekje, dan worden zij verzocht deze wenschen vóór 1 Juli a. s. schriftelijk bij den ondergeteekende kenbaar te maken.

De Secretaris:

J. Bos Azn.,
Oude Delft 52.

Het Bestuur is als volgt samengesteld:

W. A. Staring,	Voorzitter.
J. Bos Azn.,	Secretaris.
F. W. Wegener Sleeswijk,	Penningmeester.
B. Bölger,	Commissaris,
	Afgevaardigde C.C.
J. J. van Rietschoten,	Archivaris.

(Zie verder Tweede Blad).

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 8 JUNI 1917. No. 27.

UIT DE BUITENWERELD.

Volks-Universiteit te 's-Gravenhage.

Ons werd toegezonden het eerste jaarverslag van de Volks-Universiteit te 's-Gravenhage, met 't verzoek hiervan melding te maken. Waar vermoedelijk nog slechts weinigen van deze, hier uit Delft toch makkelijk volgare cursussen gebruik maakten, voldoen wij hieraan gaarne. De naam dezer Vereeniging heeft velen afgeschrikt. Sommigen leek deze door 't woord volk te populair, anderen door 't woord universiteit te geleerd. Geen van beide toch is 't geval. De cursussen waren gesplitst in een afdeeling A, voor hen die alleen lager onderwijs genoten hadden, en een afdeeling B, voor hen die middelbaar of hooger onderwijs gevolgd hadden. Het spreekt vanzelf dat de afdeeling A weinig belangstelling van de ingeschrevenen aan de T. H. ondervinden zal, de bedoeling hiervan was dan ook meer de Haagsche arbeidersbevolking tot de Volks-Universiteit te brengen, een streven dat, ondanks alle moeite van 't Bestuur, nog geen succes genoeg had. Wat betreft afdeeling B, hierin was, vooral ook door de groote verscheidenheid van onderwerpen en door de personen die deze behandelen, veel van belang voor ons allen bij. Door het streven vooral de arbeidersbevolking te trekken, zijn de tarieven der cursussen zeer laag gehouden, wat echter ten gevolge had, dat dit eerste jaar met een nadeelig saldo gesloten werd. Het Bestuur hoopt echter door een waarborgfonds, het bestaan gedurende de eerste jaren te verzekeren. Tenslotte zij nog vermeld dat het eerste jaar 4804 kaarten verkocht werden, wat zeer zeker een mooi begin genoemd mag worden.

TECHNISCHE HOOGESCHOOL.

Lezing van Kapitein Rhemrev.

Vrijdag 18 Mei l.l. heeft kapt. Rhemrev, lid van het Comité „Indië Weerbaar” alhier, voor ingeschevenen aan de T. H. een lezing gehouden om een juist beeld van de actie „Indië Weerbaar” te geven.

Allereerst stelde kapt. Rhemrev vast, dat het doel niets anders is dan om *Indië militair weerbaar* te maken. Toen kapt. Rhemrev de overtuiging kreeg, dat eene voortdoring van de bestaande weerloosheid van N.-I. een misdaad zou zijn jegens de toekomst zoowel van Nederland als van N.-I. achtte hij het zijn plicht „reveille” te blazen en stelde hij voor:

„Op een en denzelfden dag op zooveel mogelijk plaatsen in N.-I. vergaderingen te houden; aan die vergaderingen een motie aan te bieden, waarin zij onbewimpeld en eerlijk hunne meening zouden zeggen omtrent den huidige toestand der defensie en de wensch uit te spreken tot een tijdige en afdoende weerbaarmaking van N.-I. Bij aanneming zou die actie zoo spoedig mogelijk door een deputatie aan Z. E. den Gouverneur-Generaal van N.-I. worden aangeboden en daarna door een deputatie aan H. M. de Koningin, Z. E. de Minister van Koloniën en de Staten Generaal in Nederland”.

In het feit, dat deze beweging als een vuur om zich heen greep, ligt het bewijs, dat deze actie geen kunstmatig opgezette was, maar dat men de aanwezigheid van een gevaar voelde, en het is naar aanleiding van de in Juni 1916 in Indië geboren actie, dat thans de de deputatie I. W. in Nederland is.

De deputatie bestaat uit de 6 volgende leden.

- 1°. F. Laoh; afgevaardigde voor de Perseri Katari Minahassa.
- 2°. Prins Ario Koessoemo-diningrat; afgevaardigde van den Prinsenbond.
- 3°. Raden Toemengoeng Danoesoegondo; afgevaardigde van den Regentenbond.
- 4°. Mas Ngabehi Dwidjo Sewojo; afgevaardigde Soedi Oetomi.
- 5°. Abdoel Moeis; afgevaardigde van den Sarikat Islam.
- 6°. Kapt. Rhemrev; Nederlandsch afgevaardigde.

Leider en raadgever der deputatie was Z.E. de oud G.-G. Idenburg.

De bedoeling met de zending is niets anders dan: „het overbrengen van het zwaartepunt der actie van Indië naar Nederland, in de hoop dat pers, vereenigingen enz., deze zullen overnemen.

Het standpunt der actie is gebaseerd op de volgende grondslagen:

- 1°. Geen bepaald stelsel van defensie aangeven.
- 2°. Geen politieke actie voeren.

Was men met een bepaald uitgewerkt stelsel van defensie aangekomen, dan waren er spoedig zoovele zulke stelsels geweest, zoodat men hierover nooit uitgepraat zou raken. Trouwens de staatscommissie van 1912 heeft reeds de strategische grondslagen van de defensie bepaald, zoodat geen ander stelsel noodig is, want dit deskundig rapport heeft toch meer waarde dan de plannen van allerlei onbevoegden.

Dat men geen politieke actie wil blijkt uit de woorden van den afgevaardigde van de Inlandsche Vereeniging de Regentenbond in de „Groene Amsterdammer” van 17 Maart l.l. nml. „Het Comité I. W. heeft over de vraag, *hoe* moet de defensie van Indië worden, *geen* meening. *Het heeft zulk een meening van het volk ook niet gevraagd.* Met en namens het volk wenscht het slechts dat Indië Weerbaar zij, en dat het dit worde zoo spoedig mogelijk”. Eveneens blijkt dit uit de motie op de *Vergadering van Ingezetenen van N.-I. van alle rassen* op 31 Augustus 1916, aangenomen. In deze motie zegt de vergadering dat het een levensbelang is om N.-I. tijdig en afdoende zoo ter zee als te land in staat van weerbaarheid te brengen en noodigt zij het Comité I. W. uit om van dit besluit mededeeling te doen in Nederland.

Indië moet weerbaar gemaakt, d.w.z. het moet in staat gesteld om van zich af te kunnen bijten en zich te verdedigen tegen een aanvaller. Indië, dat ons eenmaal rijk en ook krachtig maakte, Indië dat ook thans nog de hoeksteen van onze internationale beteekenis is, de hoofdvoorwaarde voor het welvaren van ons Volk, de kurk waarop drijft de Ned. Volkswelvaart, dat Indië moet door ons beschermd worden.

Is het eigenlijk niet bedroevend voor de Nederlandsche Natie, dat Indië een deputatie moet afvaardigen om haar te wijzen op haar plichten.

De actie staat niet in 't teeken van oppositie tegen de Regeering. Integendeel is het haar eenig doel, de Regeering moreel en daadwerkelijk te steunen, maar tevens wil zijer de Nederlandsche natie van doordringen, dat ook zij de regeering daarin te steunen heeft, dat het de plicht is van een koloniseerend volk, haar eigene groote belangen te bevorderen. *Er is nu waarlijk genoeg gepraat, beschouwd, gehoord en overwogen, de zalige tijden van geteuter, geleuter en gepeuter zijn nu voorbij. Daden moeten er komen, daden moeten worden geëischt door ons Volk en tot stand gebracht in hunn Vertegenwoordiging!* Slechts van enkele onzer vertegenwoordigers krijgt men de indruk, dat ook naar hun meening de defensie vraagstukken niets te maken hebben met partij-politiek. Zoolang er echter een partij is die zich tegenover de daadwerkelijke handhaving van onze onafhankelijkheid, en tegenover onze eer als natie en tegenover de beveiliging van N.-I. stelt, zal dit wel altijd onbereikbaar blijven.

De eisch om Indië weerbaar te maken is niet uitsluitend een vraagstuk van binnenlandsch belang, maar onze handelingen en plannen voor Indië vinden ook groote belangstelling bij die groote mogendheden en vooral bij die zee-machten, die evenals wij belangen hebben in 't Oosten. Wij leven als Volk te midden van de *Gemeenschap der Volkeren*, waartegenover wij onze rechten, maar ook onze verplichtingen hebben.

Het antwoord dat het Ned. Volk zal geven op de kreet uit Indië om weerbaarheid, het zal weerklinken bij al onze burenen, hier en in Oost-Azië. Wee ons, als wij ons dan onmogelijk hebben gemaakt!

Het buitenland moet weten, dat wij eischen met rust te worden gelaten, en dat wij gereed zijn, om dien eisch met daden kracht bij te zetten. Politiek berust nog steeds op macht en daarom moet Nederland aan Indië niet langer het zwaard onthouden, waaraan het ter zelfverdediging reeds lang behoefte heeft en dat het thans nogmaals dringend vraagt.

Hoe dat zwaard er uit moet zien?

De Deputatie mag, wil en kan in deze quaestie geen uitspraak doen. *Men late dit aan de Regeering over*, want deze beschikt over deskundigen op elk benodigd gebied.

Terwille van de ongestoorde ontwikkeling van de economische, intellectuele en morele welvaart moet de *militaire weerbaarheid voorafgaan*, want eerst het noodige, dan het nuttige, daarna pas het aangename. *De militaire weerbaarmaking is het eenige schild, waarachter ongestoord kunnen plaats hebben de weerbaarmakingen op intellectueel, moreel en economisch gebied.* Wat toch hebben wij aan deze laatste weerbaarmaking als wij ten gevolge van eene verzaking der eerste onze onafhankelijkheid en vrijheid verliezen? Zoolang dit gevaar dreigt zal men bang zijn om kapitaal en energie te geven voor andere doeleinden.

De weerbaarmaking van Indië, moet niet gepaard gaan met een Inlandsche militie op Java. De S.C. van 1912 zegt

hierover: „Een leger daartoe in staat is echter met geen mogelijkheid voor onzen Archipel te verkrijgen; zelfs niet bij een algemeene vorming van militielegers uit de inlandsche bevolking, waarvan de *practische* bestaanbaarheid naar het *eenstemmig* oordeel der commissie bovendien *voorhands* eene utopie moet worden geacht. De voorstanders van een Inlandsche militie willen de Inlanders ook politieke rechten geven, maar dit zijn de lieden die aan de actie I. W. een politiek tintje willen geven. Zij eischen *nu* reeds politieke rechten voor Indië, dat zij zelf onmondig verklaren. De heer J. Th. Gerlings, die het werk van den grooten Javanenkenner en Javanenvriend van Deventer voortzet zei nog onlangs dat *en van Deventer en hij het Javaansche volk nog niet rijp achten voor het toekennen van politieke rechten*. Neen, Indië moet geleidelijk tot ontwikkeling komen en om dit mogelijk te maken is militaire weerbaarmaking *noodzakelijk*, maar aan de instelling van een Inlandsche militie zijn reusachtige bezwaren en gevaren op allerlei gebied verbonden. De actie I. W. staat deze vorm van weerbaarmaking ook in 't geheel niet voor.

De manier waarop Indië weerbaar gemaakt dient te worden vereischt geld, veel geld en dit kan verkregen worden door op Indië een groote leening te sluiten en de renten van deze leening kunnen betaald worden door Indië zoo wijd mogelijk open te stellen voor het particuliere initiatief en kapitaal en door dit zoo krachtig mogelijk aan te moedigen en te steunen. In andere maatschappelijke jonge landen en koloniën verwelkomt men het particulier initiatief en laat het volkomen de vrije hand; in Indië echter worden aan handel en industrie steeds moeilijkheden in den weg gelegd, zoodat deze in hun groei gestuit, ja soms zelfs, zooals met de mijnindustrie geheel gedood worden. *Dit houdt de ontwikkeling van Indië tegen. Hieraan moet zoo spoedig mogelijk een einde gemaakt.* De actie vraagt van 't Ned. Volk, en de gelden, en het intellect en de energie en de mannen en vrouwen in groote drommen, die vruchtbaar dit kunnen verwerken ten zegen van het Ned. Rijk, van de twee-eenheid Nederland—Indië. Zij vraagt dit kapitaal in zijn meer-voudige gedaante omdat het onontbeerlijk is voor elke evolutie, dus ook voor die van N.-I.

Aan 't slot van rede deed spreker een beroep op Regeering en volk opdat de deputatie in Indië teruggekeerd aldaar kan boodschappen: „Onze alarmkreet heeft weerklank gevonden in het vrije Moederland; onze wapens worden gesmeed en zijn ten spoedigste klaar! G. N.

Propaedeutische examens vóór de Zomervacantie 1917.

Geslaagd voor:

Civiel-Ingenieur.

F. J. B. G. Geers. C. M. J. W. Köhler.
J. J. Luyt. J. H. F. Sollewijn Gelpke.
B. Th. W. van Hasselt Jr.

Werktuigkundig Ingenieur.

C. D. Grijns. N. C. Visser.
A. E. Loen.

Electrotechnisch Ingenieur.

F. L. H. van der Grinten. G. A. H. van Swaay.
G. H. J. van der Sluys. H. J. C. de Ruiter.

Scheepsbouwkundig Ingenieur.

L. Asses, w.i.

Scheikundig Ingenieur.

H. Egeter. J. A. Schagen.
H. C. A. Holleman. M. Spillenaar Bilgen.
H. E. Le Sueur.

Mijnbouwkundig Ingenieur.

K. G. P. Post.

Propaedeutische examens na de Zomervacantie 1917.

Zij, die wenschen deel te nemen aan een der propaedeutische examens, genoemd in Artt. 8—14 van het Kon. Besl. van 4 Juli 1905, Stbl. No. 227, of aan eenig deel dier examens — zooals deze gedeelten zijn vastgesteld bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 3 Februari 1908, afd. Onderwijs — worden uitgenoodigd *witerlijk 30 Juni 1917* van hun voornemen schriftelijk kennis te geven aan den Secretaris der Afdeeling der Algemeene Wetenschappen, per adres den Ambtenaar van Administratie der Technische Hoogeschool, door de aangifte in de daartoe bestemde enveloppe te werpen in een daartoe geplaatste bus in het Hoofdgebouw der Technische Hoogeschool. (Oude Delft 95).

Zij, die voor het eerst aan het examen deelnemen, moeten de aanvraag vergezeld doen gaan van het eindexamen-diploma der Hoogere Burgerschool, van het getuigschrift van bekwaamheid tot de studie aan de Technische Hoogeschool (zie art. 122 Hooger-Onderwijswet), of van eenig ander gelijkwaardig getuigschrift.

Zij, die wegens geldige redenen wenschen vóór een bepaalden datum, of op bepaalde data te worden geëxamineerd, behooren dit op een *afzonderlijk* en bij hunne aangifte in te sluiten formulier te vermelden.

Desverlangd worden nadere inlichtingen verstrekt door den Secretaris der Afdeeling, of door de Administratie der T. H.

Aangifte formulieren, formulieren voor wenschen en afdrucken van bovengenoemd Koninklijk Besluit, alsook de daarop betrekking hebbende Ministerieele beschikking (Staatscourant No. 30 van 5 Februari 1908) zijn verkrijgbaar bij den Technischen Boekhandel en Drukkerij J. Waltman Jr.

Namens de Afdeeling der Algemeene Wetenschappen,
De Secretaris:

Delft, 1 Juni 1917.

J. G. RUTGERS.

Mededeelingen.

Bij beschikking van den Minister van Staat, Minister van Binnenlandsche Zaken van 29 Mei 1917 No. 8124 Afd. O, is met ingang van 1 Juni 1917 aan J. A. A. Mekel m. i. op zijn verzoek eervol ontslag verleend als assistent voor de mijnbouwkunde aan de Technische Hoogeschool te Delft.

ONTVANGEN BOEKWERKEN.

ONS MOOIE NEDERLAND. (De Geldersche Achter hoek). D. J. v. d. VEN.

HENRIËTTE FRANCOIS COPPÉE, vertaald door W. J. A. ROLDANUS JR.

BIJ LOUIS COUPERUS door ANDRÉ DE RIDDER.

CORRESPONDENTIE.

P. Uw stuk zou het niet wenschelijk vinden opgenomen te worden.

v. d. B. Uw stuk bereikte ons te laat voor opname.

RED.

ADVERTENTIEN.

Een student biedt wegens dienst-plicht zijn KAMERS aan. 1e etage.

Brieven onder No. 1623, Bureau van dit Blad.

OUDE DELFT 120. - DELFT.

Uitzending van Diners.

Jachtschotels / Nassi-Goreng.

Aanbevelend,

Oude Delft 120 :: Chr. F. RÜTER.

DELFTSCHE

Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

85 cts. per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend, **W. DE HOOGH.**

